

Finanšu ministrija

Par pašvaldību budžetiem 2026.gadā

2025.gada 28.oktobrī

Finanšu ministrija

Pašvaldību aizņēmumi un galvojumi 2026.gadā, kritēriji pašvaldību finanšu kapacitātes un ilgtspējas vērtēšanai

Finanšu ministrija

Galvenā aizņēmumu prioritāte vidējā termiņā ES fondu, AF un EKII līdzfinansēti projekti

ES fondu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēti projekti, EKII projekti

- Aizņēmuma apmērs nepārsniedz projekta attiecināmo izmaksu kopsummu projekta **saskaņotajām aktivitātēm un apmēram**.
- **Saskaņotās aktivitātes un to apmēru nosaka līgums/vienošanās ar CFLA, LAD, VIF utt.**

AF finansēti projekti

- Aizņēmuma apmērs ne vairāk kā 110% no projekta AF finansējuma kopsummas projekta **saskaņotajām aktivitātēm un apmēram**, un projekta PVN izmaksām.
- **Saskaņotās aktivitātes un to apmēru nosaka vienošanās ar CFLA.**

Finanšu ministrija

Aizņēmumi noteiktām prioritātēm – drošība, izglītība un demogrāfija

1. Aizņēmumi patvertņu izveidošanai, tajā skaitā esošo telpu pielāgošanai patvertņu vajadzībām.

2. Izglītības investīciju projekti (pamatizglītība un vidējā izglītība):

2.1. aizņēmumi izglītības iestādes investīciju projektu īstenošanai **ilgtspējīgas pamatzglītības un vidējās izglītības funkcijas īstenošanai un skolu tīkla sakārtošanai;**

2.2. aizņēmumi transporta iegādei skolēna pārvadāšanai **skolu reformas ietvaros.**

3. PII investīciju projekti:

3.1. jaunas PII būvniecība vai esošas paplašināšanai bērnu rindu mazināšanai.

3.2. aizņēmumi PII infrastruktūras investīciju projektiem.

Pašvaldības līdzfinansējums ne mazāk kā 10%.

Ministriju atzinumi IZM par izglītības projektiem, VARAM par PII projektiem.

Termiņš 01.09.2026. izglītības un PII investīciju projektu aizņēmumu pieteikumiem.

Finanšu ministrija

Aizņēmumi pašvaldību noteiktiem prioritāriem investīciju projektiem

Pašvaldība	Katras pašvaldības kopējais aizņēmuma apmērs, EUR
Rīgas valstspilsētas pašvaldība	10 000 000
Pašvaldība, kura maksā PFIF (8 pašvaldības)	6 000 000
Pašvaldība, kurā iedzīvotāju skaits ir virs 40 tūkstošiem (9 pašvaldības)	5 000 000
Pašvaldība, kurā iedzīvotāju skaits ir no 20 – 39,9 tūkstošiem (16 pašvaldības)	3 000 000
Pašvaldība, kurā iedzīvotāju skaits ir līdz 19,9 tūkstošiem (8 pašvaldības)	2 000 000

- **Minimālā aizņēmuma summa katram projektam** ne mazāk kā **300 tūkst. EUR**.
- **Pašvaldības līdzfinansējums** ne mazāk kā **15%**.
- **Aizņēmumu var izmantot** projektu pabeigšanai, turpināšanai, tajā skaitā **ES, AF un EKII projektu finansēšanai (ārpus projekta izmaksu segšanai)**.
- **Projekts atbilst** pašvaldības attīstības programmai **un nodrošina** lietderīgu, racionālu investīciju īstenošanu pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanai.

Finanšu ministrija

2026.gada aizņemšanās limits jauniem projektiem ir atkarīgs no pašvaldību vidējā termiņa aizņēmuma pieprasījumiem līdz 2025.gada gada beigām un pašvaldību aizņēmumu apguves disciplīnas

Pašvaldību aizņēmumu limits 2026.-2028.gadam, EUR

	2026	2027	2028
Aizņēmumu limits:	320 028 349	326 435 613	327 581 587
<i>Kopējais pašvaldību aizņēmumu palielinājums</i>	<i>168 138 258</i>	<i>168 138 258</i>	<i>168 138 258</i>
<i>Aizņēmumu no VK plānotās atmaksas atbilstoši atmaksas grafikiem</i>	<i>151 890 091</i>	<i>158 297 355</i>	<i>159 443 329</i>
No kopējā limita noteikts aizņēmumu palielinājums ES, AF un EKII līdzfinansētiem projektiem	130 000 000	130 000 000	130 000 000
No limita jānodrošina 2024./2025.gadā atbalstīto aizņēmumu vidējā termiņa aizņēmumu izmaksa*	134 757 028	7 833 627	

*atbilstoši piešķirtajām atļaujām

Finanšu ministrija

Nosacījumi budžeta un finanšu vadības aizņēmumam

- **Atmaksas termiņš līdz 3 gadiem** no aizdevuma līguma noslēgšanas dienas.
- **Aizņēmuma pieteikumam jāpievieno domē apstiprināts budžeta optimizācijas plāns**, ja aizņēmums nepieciešams uzturēšanas izdevumu un/vai kavēto maksājumu pret kreditoriem segšanai.
- **Optimizācijas plānā:**
 1. Nosaka konkrētus pasākumus, to ieviešanas termiņus un ietekmes uz budžetu 2026.-2029.gadā.
 2. Izdevumu ekonomijai jābūt tādā apmērā, lai pašvaldība no ikgadējā budžeta spētu veikt budžet un finanšu vadības aizņēmuma atmaksu un no ieņēmumiem segt kārtējā gada uzturēšanas izdevumus, kas 2026.gadā tiks segti no īstermiņa aizņēmuma.

Finanšu ministrija

Pašvaldību galvojumi savu kapitālsabiedrību aizņēmumiem

➤ Investīciju projektu īstenošanai.

➤ Kurināmā iegādei:

- Valsts budžeta aizdevums.
 - Atmaksas termiņš līdz 2 gadiem.
 - Atliktais pamatsummas maksājums līdz 1 gadam.
-
- Galvojumi savas kapitālsabiedrības aizņēmumam dzīvojamo īres māju būvniecībai, atjaunošanai, pārbūvei vai jaunuzceltu, atjaunotu vai pārbūvētu dzīvojamo īres māju iegādei saistību apmērā jāuzrāda **50% no galvotās aizņēmuma summas.**

Finanšu ministrija

Kritēriji pašvaldības finanšu kapacitātes un ilgtspējas novērtēšanā

- **Jauni aizņēmumi un galvojumi tikai ES, AF un EKII līdzfinansētiem projektiem**, ja izpildās kaut viens no trīs kritērijiem:
 1. pašvaldībai ikgadējais saistību* apmērs kāda no gadiem **pārsniedz 15%**;
 2. pašvaldību finanšu ilgtspēja - **bilances ilgtermiņa saistību apmērs pārsniedz 30% un likviditātes koeficients ir zemāks par 0,8 (jāizpildās abiem rādītājiem)**;
 3. pašvaldībai ir **neatmaksāts budžeta un finanšu vadības aizņēmums uzturēšanas izdevumiem**.

- Ja pašvaldībai ikgadējais saistību apmērs* kādā no gadiem **pārsniedz 20% un tai nav kavēti maksājumi pret kreditoriem**, jauni aizņēmumi un galvojumi ir iespējami tikai **ES, AF priekšfinansējuma nodrošināšanai** šajos projektos.

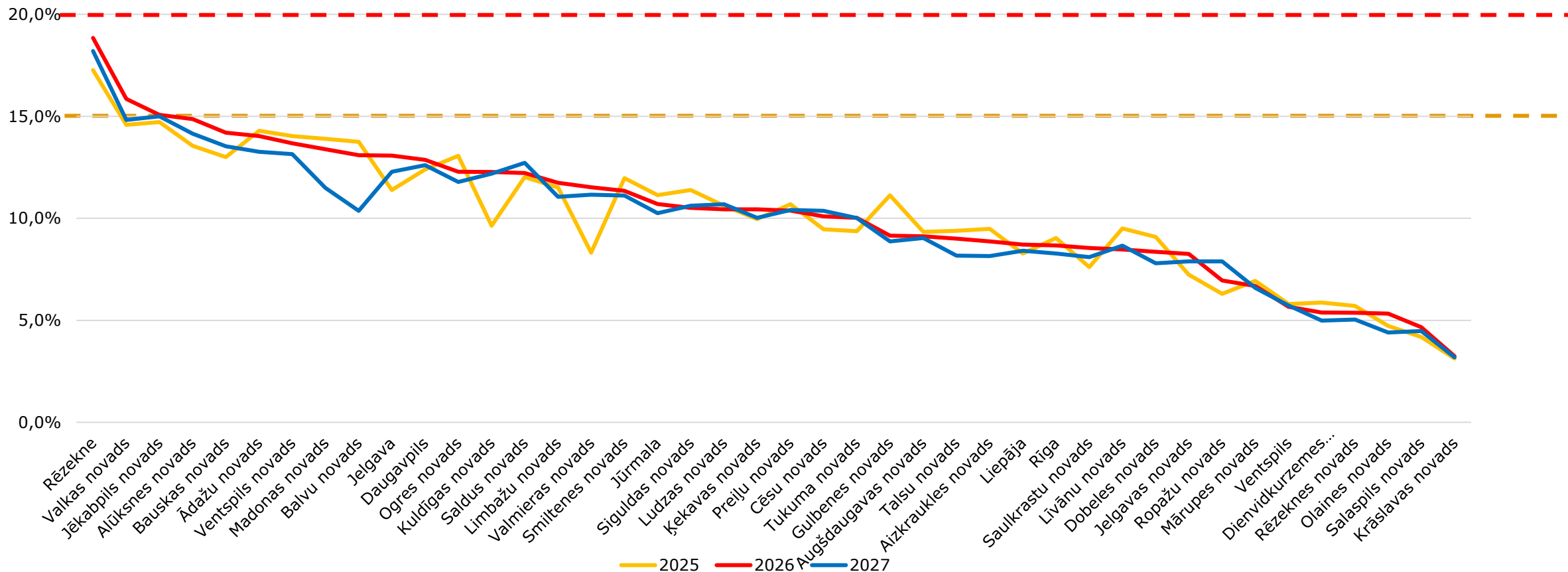
*Aizņēmumu, galvojumu, citu ilgtermiņa saistību PPP projektiem ikgadējās atmaksājamās summas pret 2026.gada plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem (bez iemaksām PFIF un valsts budžeta transfertiem noteiktam mērķim), %.

Finanšu ministrija

Pašvaldībām plānojot savas investīcijas, jāvērtē finanšu kapacitāte un ilgtspēja

Pašvaldību saistību apmērs, %

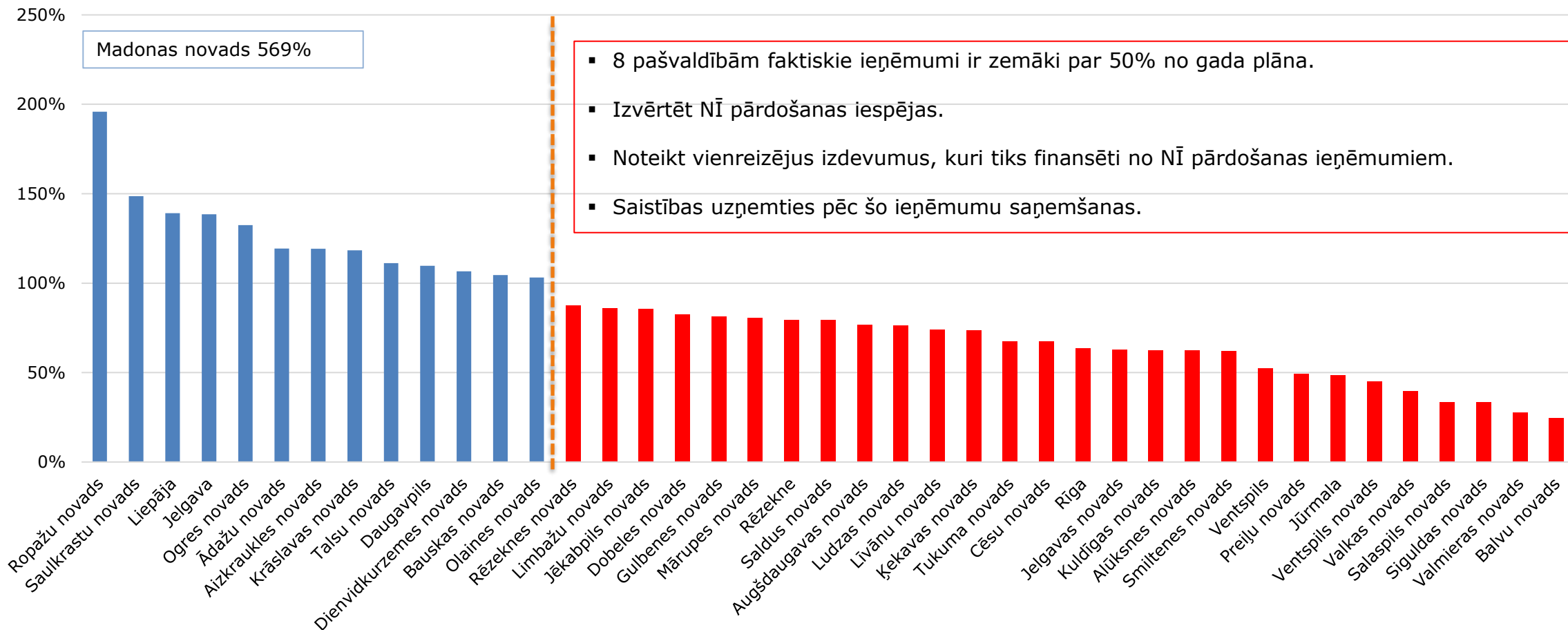
*Aizņēmumu, galvojumu, citu ilgtermiņa saistību PPP projektiem ikgadējās atmaksājamās summas pret 2025.gada plānotajiem pamatbudžeta ieņēmumiem (bez iemaksām PFIF un valsts budžeta transfertiem noteiktam mērķim), %.
Datu avots. Pašvaldību 2025.gada augusta pārskati

Finanšu ministrija

Nereālu ieņēmumu plānošana var apdraudēt pašvaldību spēju segt kārtējos izdevumus

2025.gada 9 mēnešu faktiskie ieņēmumi no NĪ pārdošanas, iznomāšanas pret 2025.gada plānu, %

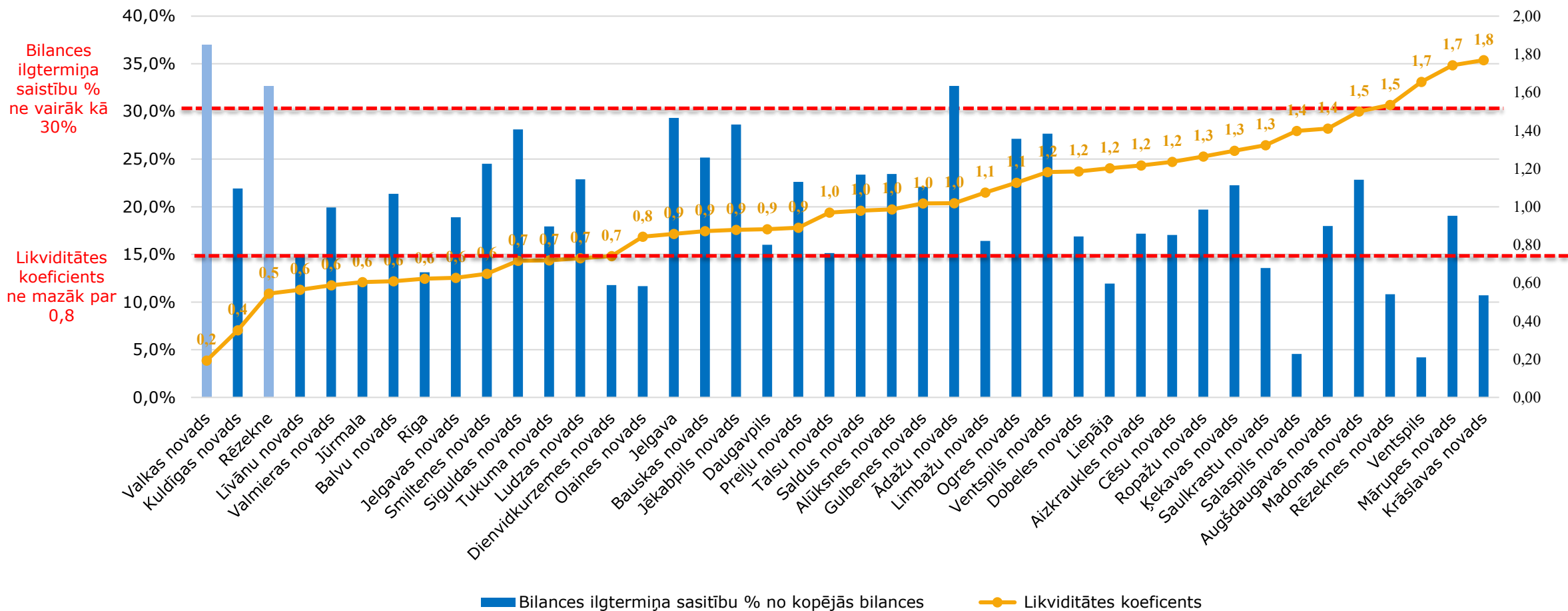

Finanšu ministrija

Pašvaldību finanšu ilgtspēja - papildu kritērijs jaunu aizņēmumu un galvojumu iespējas novērtēšanā

Pašvaldību finanšu ilgtspējas rādītājs – bilances ilgtermiņa saistību % un likviditātes koeficients

Bilances ilgtermiņa saistības - 2024.gada bilances ilgtermiņa saistību (bez ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumiem un saņemtiem avansa maksājumiem) % no kopējās bilances

Likviditātes koeficients - 2024.gada bilances apgrozāmie līdzekļi (bez krājumiem) pret bilances īstermiņa saistībām

Datu avots: Valsts kase - pašvaldību 2024.gada pārskata dati

Finanšu ministrija

Ievēribai!

- Aizņēmuma, galvojuma pieprasījumus, izņemot ES un AF līdzfinansētiem projektiem, iesniedz pēc pašvaldības 2026.gada budžeta apstiprināšanas.
- Aizņēmumi, galvojumi investīciju projektiem ir tikai kapitālajiem izdevumiem.
- Jebkuram investīciju projektam ir jāatbilst pašvaldības attīstības plānošanas programmai.
- Pašvaldība nevar uzņemties saistības bez seguma. Domes lēmumam ir jābūt ne tikai par aizņēmuma daļu, bet arī par pašvaldības budžeta līdzfinansējuma nodrošināšanu saistību pilnīgai izpildei.
- Saistības, kuras no budžeta finansētu institūciju un pašvaldību vadītāji uzņēmušies attiecībā uz budžeta līdzekļiem bez asignējuma, pārsniedzot piešķirto asignējumu vai pilnvaras plānotajām saistībām nākotnē, nav uzskatāmas par valsts vai pašvaldības saistībām*.

* Likuma par budžetu un finanšu vadību 46.panta ceturtā daļa

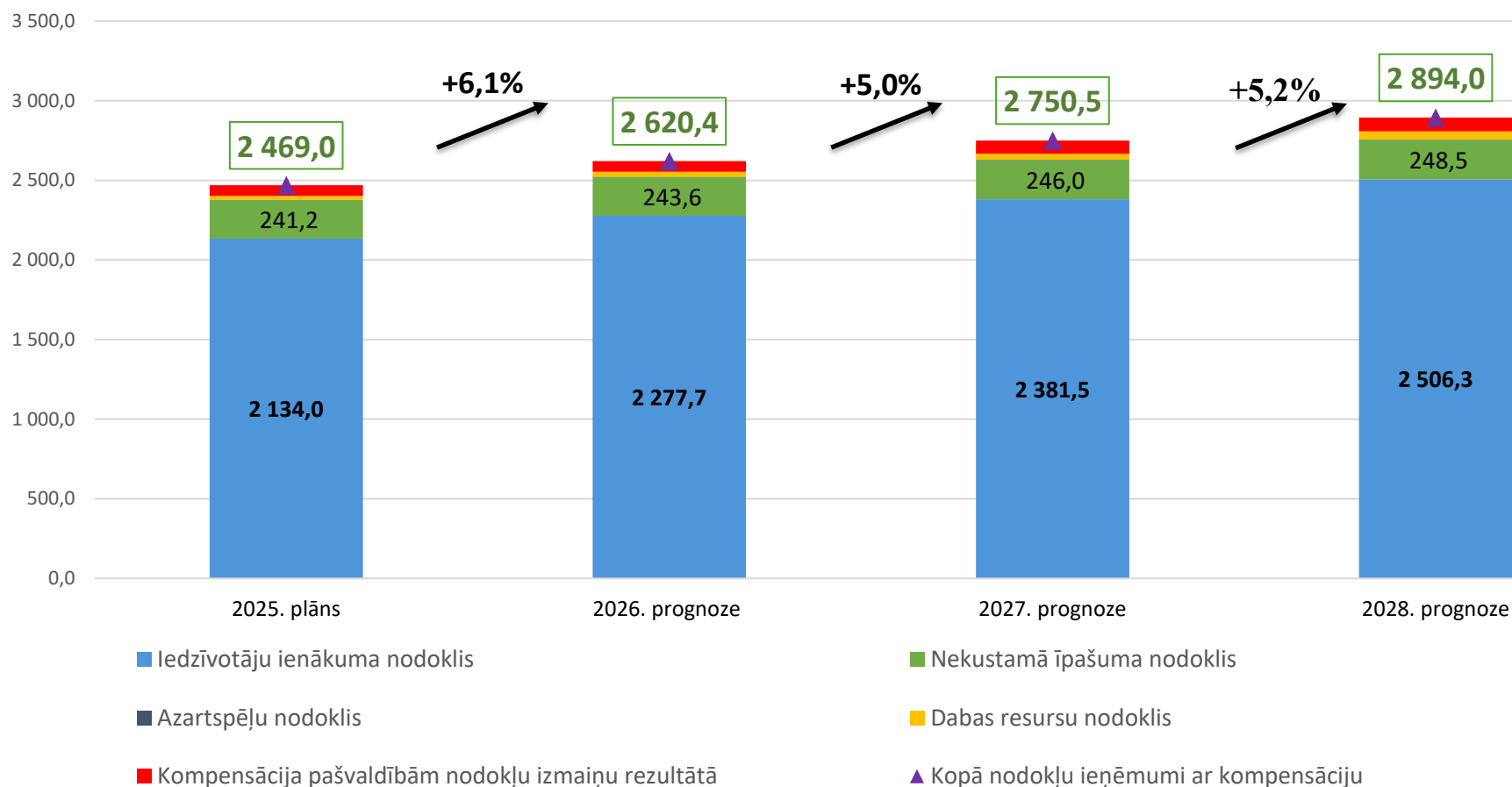
Finanšu ministrija

Pašvaldību 2026.gada budžetu veidošanai svarīga informācija

Finanšu ministrija

Pašvaldībām turpmākajiem gadiem tiek prognozēts nodokļu ieņēmumu pieaugums. 2026.gadā kopā ar kompensāciju ir paredzēts pieaugums **151,4** milj. *euro* apmērā

Pašvaldību galvenais ieņēmumu avots ir IIN ieņēmumi un 2026.gadā tiek ieskaitīts pašvaldībām 78% apmērā.

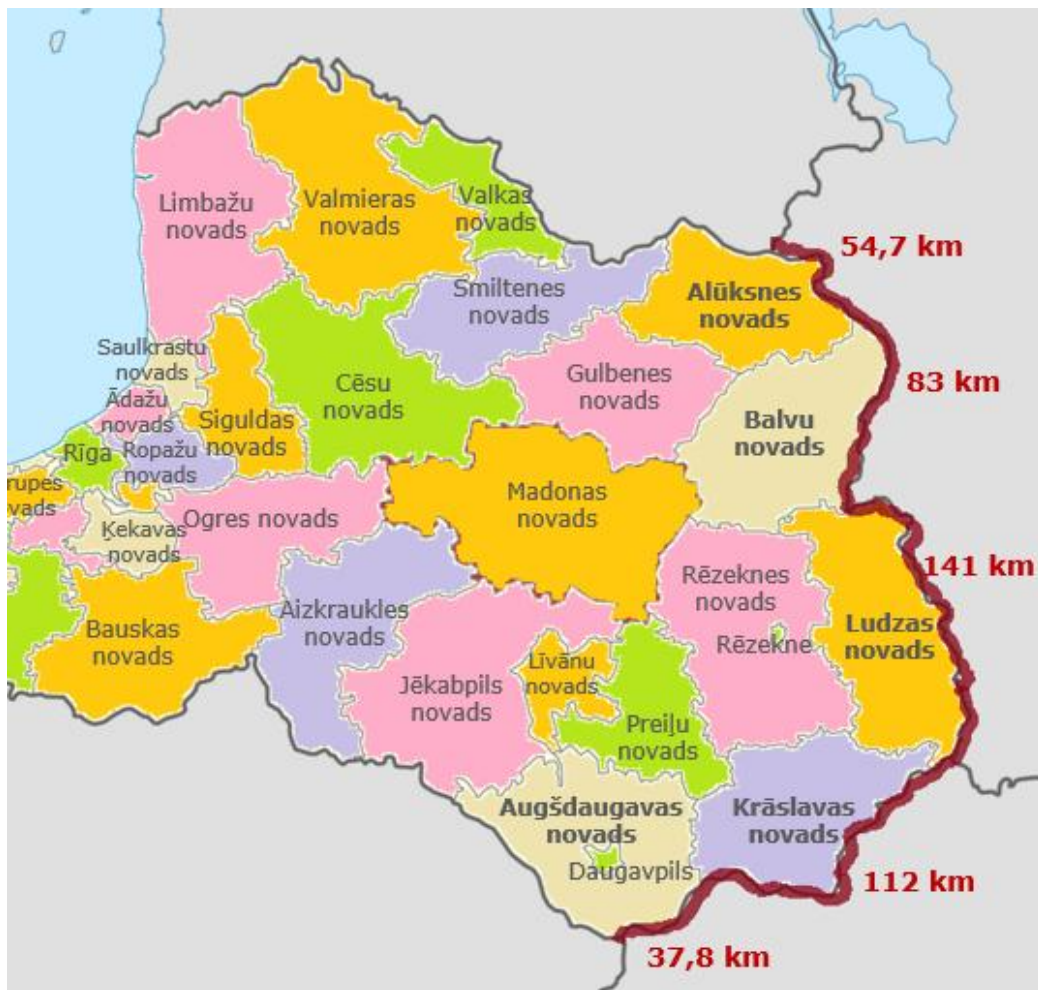
Nodokļu reformas kompensācija

2026. gadā **66,8** milj.
2027. gadā **84,1** milj.
2028. gadā **86,7** milj.

Finanšu ministrija

Papildu finansējums **3 milj.** eiro apmērā drošības stiprināšanai ES ārējās robežas pašvaldībām

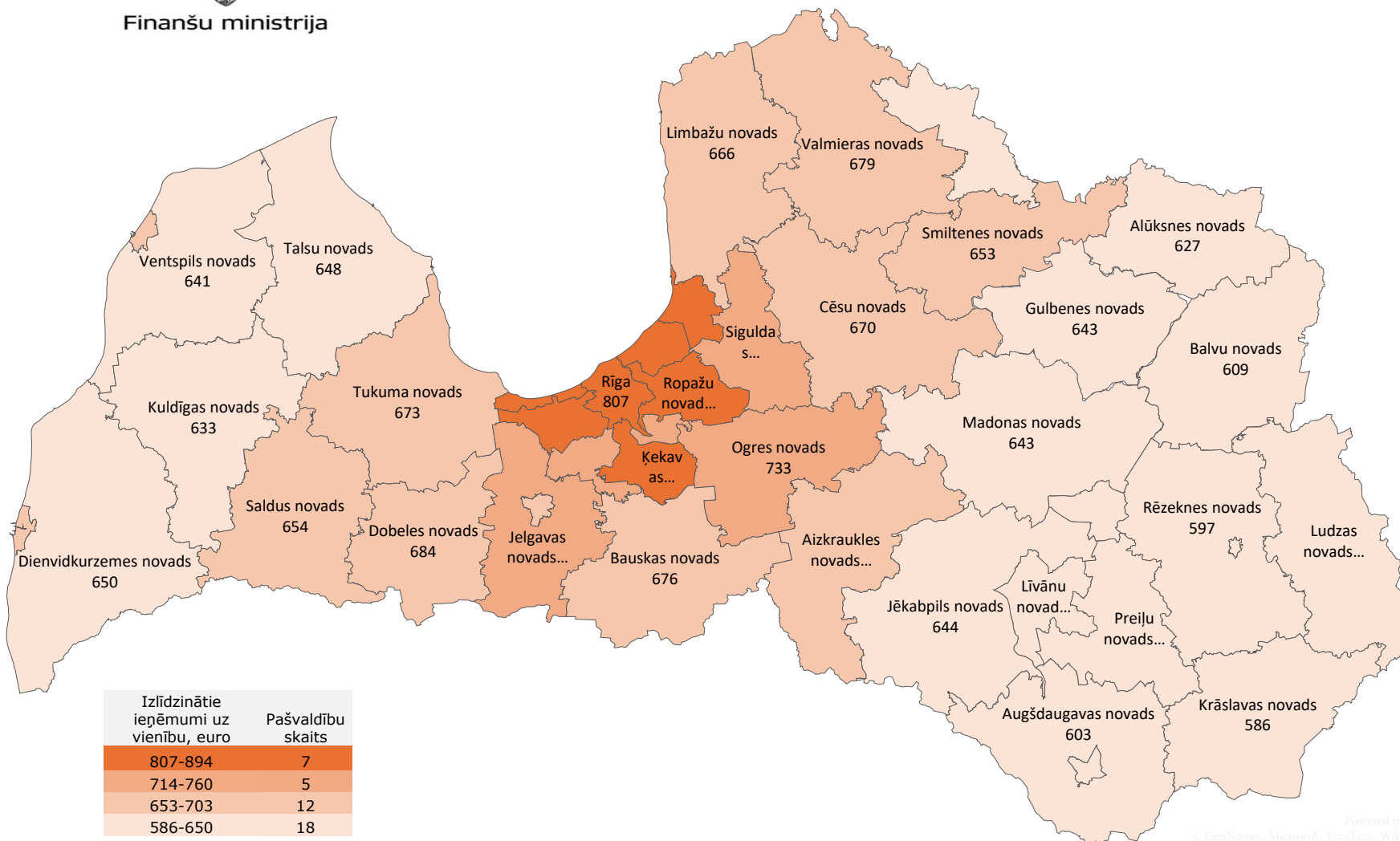

Dotācija ES ārējās robežas pašvaldībām	Dotācijas sadalījums, eiro
Alūksnes novads	382 964
Augšdaugavas novads	264 644
Balvu novads	581 097
Krāslavas novads	784 131
Ludzas novads	987 164

Finanšu ministrija

Izlīdzināto ieņēmumu vidējais pieaugums 2026.gadā ir 6% jeb vidēji 728 eiro uz vienu izlīdzināmo vienību

Lielākie ieņēmumi pēc PFI uz vienu vienību ir Rīgā un Pierīgā

	euro	%
Mārupes novads	894	6,7%
Saulkrastu novads	852	13,3%
Ādažu novads	830	7,8%
Ropažu novads	828	6,3%
Jūrmala	821	10,8%

Atšķirības ieņēmumos pēc PFI uz vienu vienību ir **1,5 reizes**

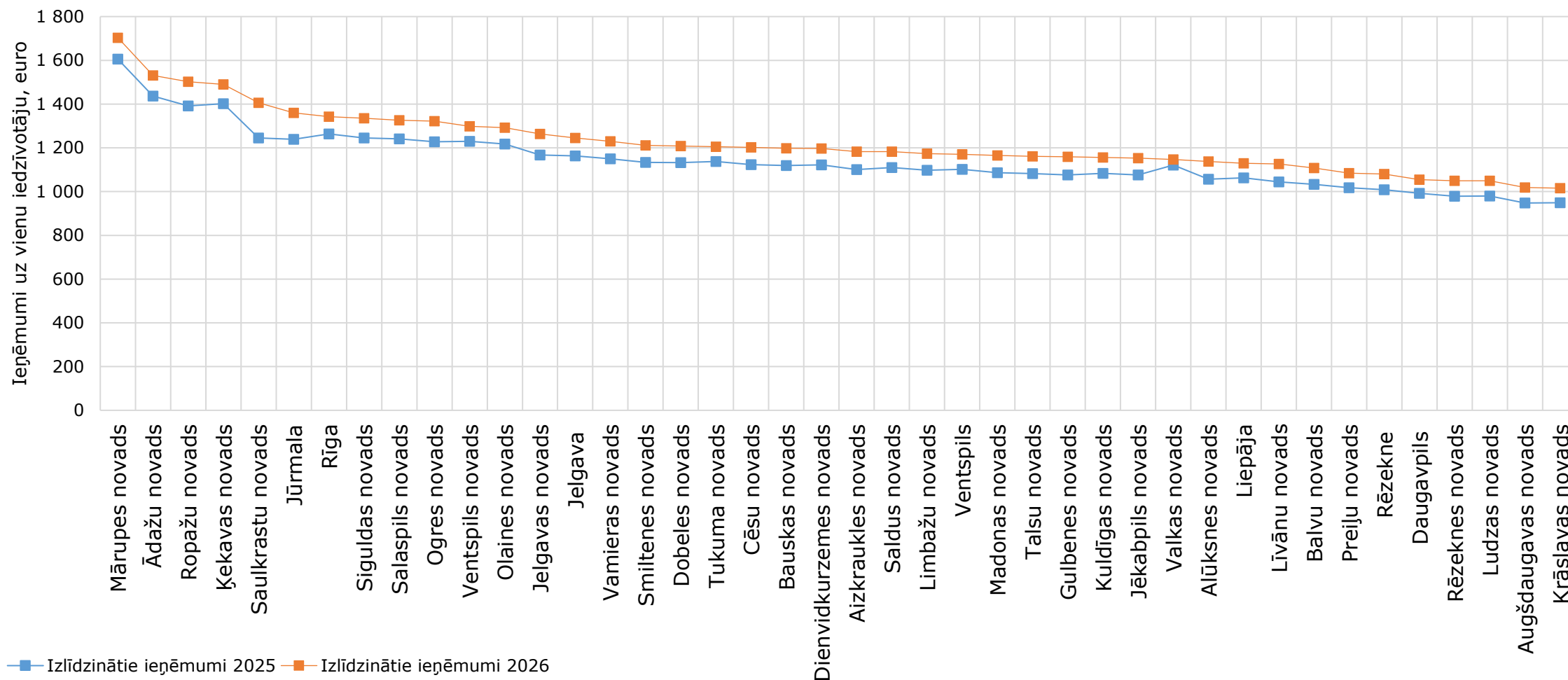
	euro	%
Valkas novads	620	1,0%
Balvu novads	609	4,5%
Augšdaugavas novads	603	5,4%
Rēzeknes novads	597	4,9%
Ludzas novads	597	4,7%
Krāslavas novads	586	4,1%

Powered by Bing
© GeoNames, Microsoft, TomTom, Wikipedia

Finanšu ministrija

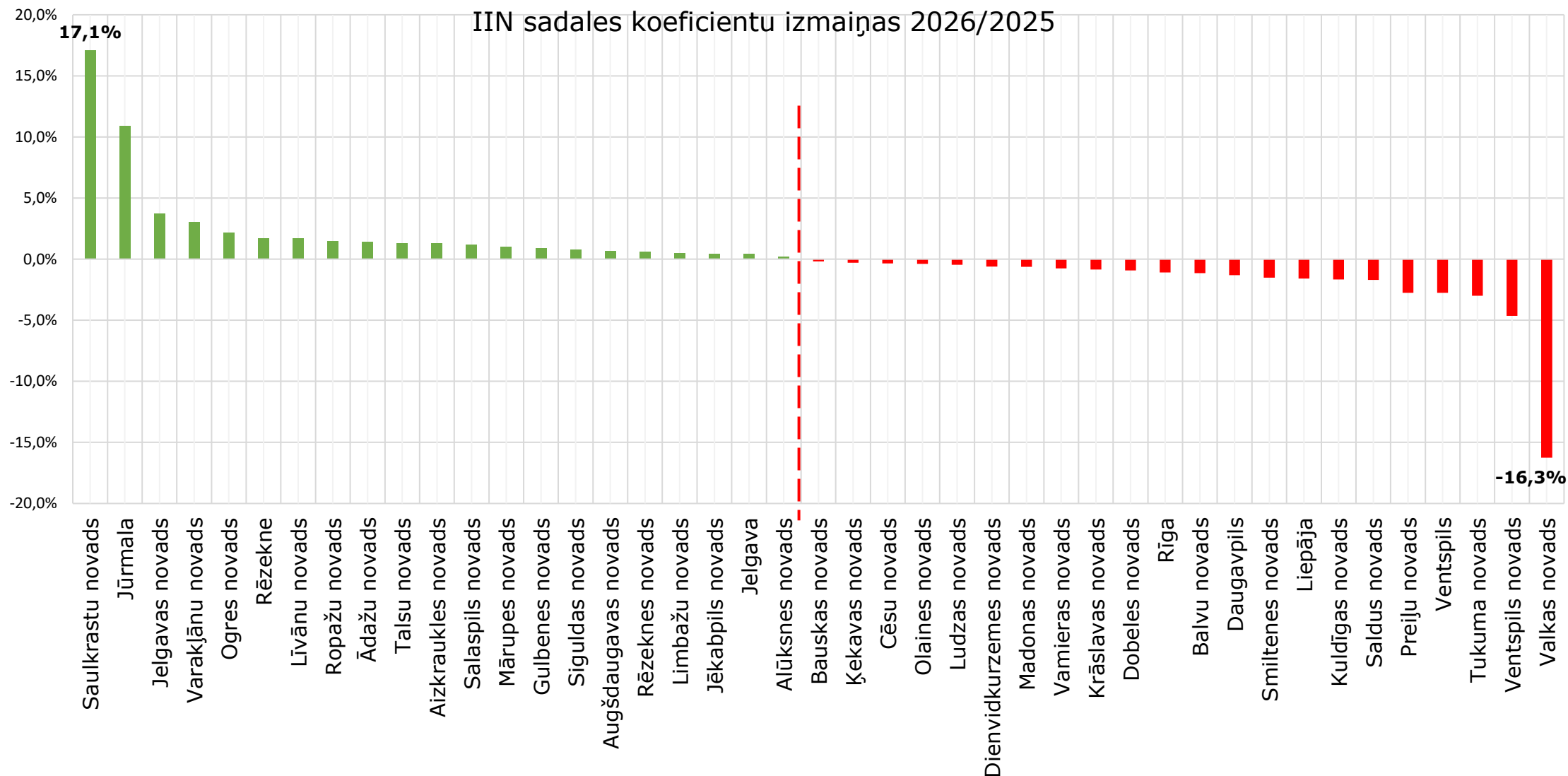
Izlīdzināto ieņēmumu izmaiņas uz vienu iedzīvotāju

Finanšu ministrija

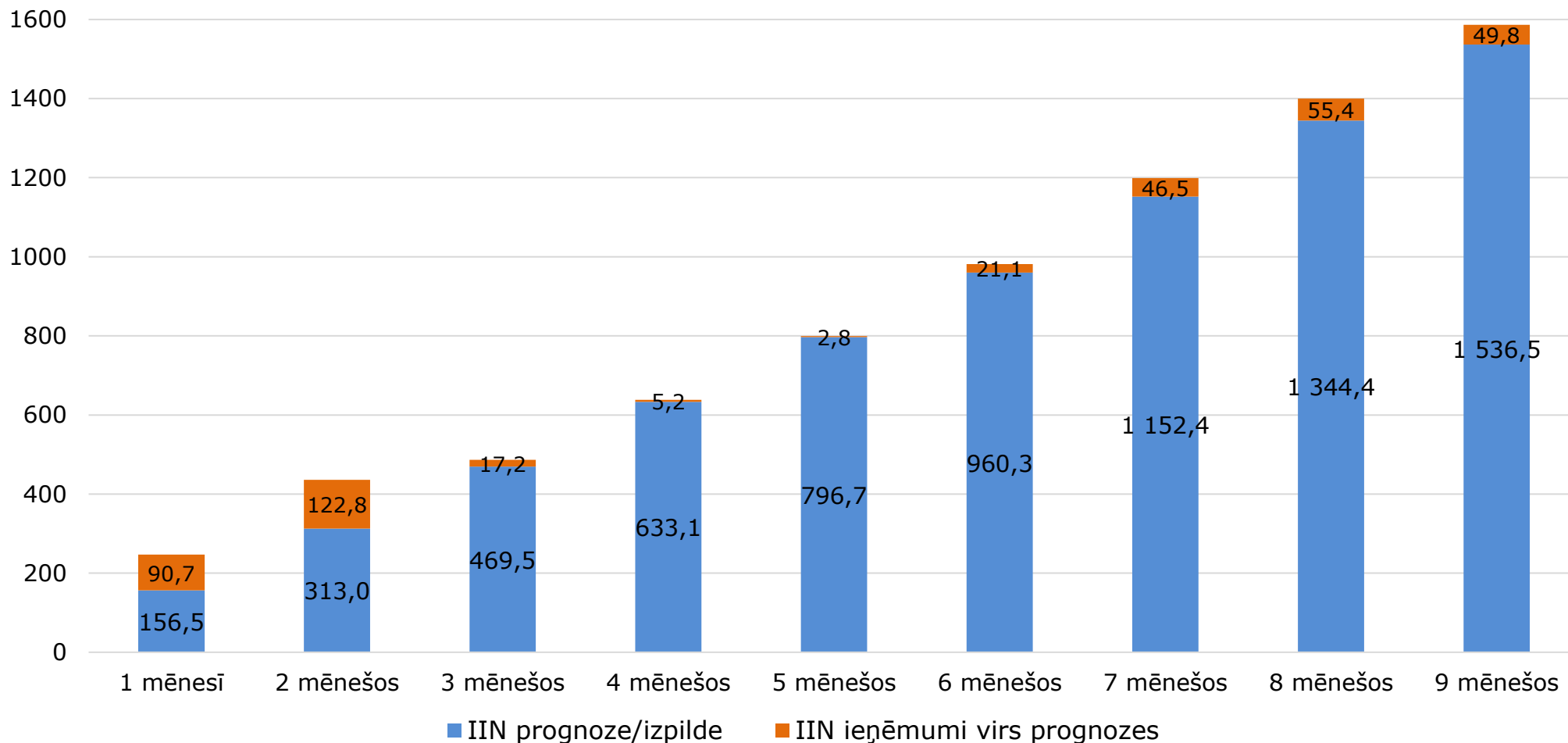
Pašvaldību ieņēmumu pieaugumu katru gadu būtiski ietekmē samaksātais IIN, kas ietekmē ieņēmumu pieaugumu

Pašvaldību iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi 2025.gada 9 mēnešos, milj. *euro*

Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Priekšlikumi jaunajam PFI modelim jāiesniedz MK līdz 2026. gada 1. martam

Nekustāmā īpašuma nodokļa ieņēmumi paliek pašvaldības rīcībā.

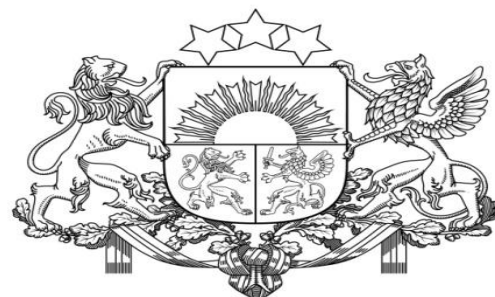
Nav maksātāji jeb pašvaldības, kas veic iemaksas PFI fondā un dotāciju saņēmēji no PFI fonda. Daļa no IIN ieņēmumiem tiek sadalīta pēc faktiskās izpildes koeficientiem, daļa IIN tiek iekļauta PFI pamatfinansējumā un tiek sadalīta uz izlīdzināmo vienību atbilstoši vidējām izmaksām.

Aktualizēti kritēriji, par pamatu ņemot pašvaldību izdevumus pa funkcionālajām kategorijām.

Tiek mazināts administratīvais slogs, atsakoties no savstarpējiem norēķiniem par izglītības pakalpojumiem sākot no 1.kalses un PFI aprēķinā integrējot finansējumu interešu izglītībai un valsts līdzfinansējumu brīvpusdienām.

Finanšu ministrija

Paldies par sadarbību!

Finanšu ministrija

2025.gada IIN prognozes pārpilde pašvaldību aizņēmumu pamatsummas atmaksai

VID 2025.gada pēdējā darba dienā ieskaita IIN ieņēmumu pārpildi VK norādītā kontā.

Pašvaldībai līdz 01.02.2026. ir jāpieņem domes lēmumus par 2025.gada IIN pārpildes novirzīšanu valsts aizdevumu pamatsummas atmaksai, **izvēloties pēc saviem ieskatiem kurus aizņēmumus atmaksāt.**

Domes lēmumā jānorāda aizdevuma līguma datums, numurs, pirmstermiņa atmaksas summas apmērs.

Pašvaldībai līdz 10.02.2026. jāaizpilda un jāiesniedz VK eAizņēmumu sistēmā pirmstermiņa atmaksas pieteikums atbilstoši domes lēmumam*

VK līdz 20.02.2026. nodrošinās automātisko saistību ieturēšanu no pašvaldības kontiem.

**Jautājumos par tehnisko izpildījumu pieteikuma iesniegšanai jāvēršas Valsts kasē*